

Zanimivejše razsodbe v obrano zakona (§ 33. k. p. r.)

III.

Zakonska Ivan in Marija P. sta 1. junija 1886. zoper Jožefo L. vložila tožbo zarad prestopka zoper varnost časti v zmislu § 488. k. z. trdeča, da je ona 26. aprila 1886. javno dolžila Marijo P. prešestva. Dne 8. junija 1886. vršila se je o tej tožbi razprava; okrajno sodišče pa je obdolženko oprostilo obtožbe omenjenega prestopka na podlagi § 259. št. 3. k. p. r. za to, ker se je dejanje, katerega se toži Jožefa L., po izidu razprave zgodilo že pred 2. svečanom 1886. in ker je bila tožba vložena še le 1. junija 1886., toraj po preteku šesttedenskega obroka v zmislu § 530. k. z., vsled česar je izključeno kazensko preganjanje navedene žalitve zarad vgasnenja tožbine pravice.

Deželno sodišče je na vzklic zasebnih tožiteljev po dovršeni vzklicni razpravi Jožefo L. obsodilo zarad prestopka po § 488. k. z. v osem-dnevni zapor.

Tudi po razlogih deželnega sodišča zgodilo se je žaljivo dejanje pred 2. svečanom 1886., toda po njegovem mnenju tožbina pravica in oziroma kaznjivost djanja nista vgasnili zato, ker sta zasebna tožitelja storjeno žaljenje zvedela še le 31. majnika 1886 in precej 1. junija 1886. vložila tožbo, ter se zarad tega v pričujočem slučaju ne more govoriti o vgasnenju pravice do tožbe in kaznjivosti dejanja, ker se mora obrok zastaranja ali vgasnenja računiti od dneva, katerega sta zasebna tožitelja to zvedela, ne pa od tedaj, ko se je djanje zgodilo.

Vsled pritožbe ničnosti v obrano zakona razsodil je kasacijski dvor dne 3. marca 1887. št. 14.497., da se je z omenjeno sodbo deželnega sodišča prelomil zakon, posebno določba §§ 531. in 532. k. z. ter se je dotična sodba vničila in Jožefa L. oprostila obtožbe iz sledečih

razlogov:

— — — Ako se preudari, da se stavi za prestopok § 488. k. z. kot najviša kazen zapor prve stopinje, da toraj kaznjivost tega prestopka po § 532. k. z. vgasne po preteku treh mesecev, in ako se dalje premisli, da je ta obrok, kateri se ima po § 531. k. z., računiti od časa, ko se je djanje zgodilo, o času vložene tožbe, to je 1. junija 1886. že davno pretekel, — sledi iz tega, da

se je morala obtoženka zaradi vgasnenja kaznjivosti njej podtikanege djanja oprostiti obtožbe, ne oziraje se na to, kedaj sta zasebna tožitelja o tem dobila vednost, to tem bolj, ker zasebna tožitelja po § 530. k. z. moreta tožiti le tekom obroka § 532. k. z.

IV.

Vsled ovadbe, da se je brambovec W. K. samega sebe pokvaril, prosilo je dotično deželno-brambeno poveljništvo c. kr. okrajno sodišče v S., naj poizve na podlagi priloženih spisov, če so trditve ovadbe resnične in naj potem pošlje spise s poizvedbami vred nazaj, da se bode vpeljala „superarbitracija“, oziroma daljno postopanje vojaškega sodišča proti omenjenemu brambovcu.

Okrajno sodišče smatralo je to „rekvizicijo“ za ovadbo zaradi prestopka v zmislu § 409. k. z., razpisalo je proti W. K. glavno razpravo, ter ga s sodbo z dne 20. septembra 1885, št. 1456. oprostilo obtožbe na podlagi § 259. št. 3. k. p. r. Vsled vzklica potrdilo je okrožno sodišče to sodbo.

Vsled ničnostne pritožbe v obrano zakona vničil je kasacijski dvor z razsodbo z dne 9. marca 1887, št. 934. omenjeni sodbi, s katerimi se je prelomil zakon, iz sledečih

razlogov:

— — — Ker je bil W. K. dne 28. aprila 1879. potrjen k deželno-brambovskemu bataljonu št. 75. ter poklican dne 22. avgusta 1885. k orožnim vajam, in ker je on podtikano mu lastno skaženje ali pokvarjenje baje storil 20. avgusta 1885., ter se toraj to skaženje znači za vojno hudodelstvo (§ 293. et sequ. vojn. kaz. zak.) in spada kot tako po § 4. zakona z dne 2. aprila 1885., št. 93. d. z. izključno pod kompetenco vojaške sodne oblasti, — sledi iz tega, da postopanje civilnega kazenskega sodišča, katero je vpeljalo kazensko postopanje zoper W. K. zaradi prestopka po § 409. k. z. in ga potem s sodbo oprostilo dotične obtožbe — prelomi predpise §§ 1. in 60. k. p. r. in člena I. vvodnega zakona za kazenskopravdni red, kakor tudi posebno predpis § 4. zakona z dne 2. aprila 1885., št. 93. d. z., vsled česar je postopanje civilnega kaz. sodišča ničevo.

Dr. K.

